

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 28 grudnia 2022 roku

UNP: 3001-22-179331

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.19.2022

Pan

Krzysztof Cugier

Naczelnik

Urzędu Skarbowego w Śremie

UL. Wojska Polskiego 12

63-100 Śrem

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3030 Urząd Skarbowy w Śremie ul. Wojska Polskiego 12, 63 - 100 Śrem	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Krzysztof Cugier	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 22/2022 z 19 września 2022 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2022.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
–	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Agnieszka Nowak - główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	
22 września 2022 r.	

Data zakończenia czynności kontrolnych	27 października 2022 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość obsługi informacji sygnałnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Kontrola	
Cel kontroli	
<p>Celem prowadzonej kontroli było:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zbadanie rozwiązań organizacyjnych oraz podział pracy komórek realizujących zadania w obszarze wpływających do Urzędu Skarbowego informacji sygnałnych, 2. zbadanie prawidłowości i terminowości ewidencjonowania oraz realizacji informacji sygnałnych zaewidencjonowanych jako źródła kontroli, 3. ocena podejmowanych działań organu w zakresie obsłużenia informacji sygnałnych w ramach przeprowadzonych działań analitycznych, czynności sprawdzających oraz kontroli podatkowej. 	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Ocena ogólna kontrolowanej działalności organu podatkowego w zakresie obsłużenia informacji sygnałnych

Na podstawie ustaleń przedstawionych w niniejszym dokumencie działania Kierownika jednostki w kontrolowanym okresie w obszarze prawidłowości obsługi informacji sygnałnych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz kierownictwo jednostki.

Powyższą ocenę uzasadniają, w szczególności:

- brak udokumentowania faktu, weryfikacji ustanowienia pełnomocnictwa w ramach wykonywanych czynności, w tym czynności sprawdzających związanych z badaniem informacji sygnałnych;
- w jednym przypadku nie podjęto zarekomendowanych czynności kończących sprawę wskazanych w Informacji zwrotnej o podjętych działaniach oraz ich wynikach w związku z otrzymaną informacją („informacji zwrotnej do KTI KAS”) – nie podjęto postępowania dowodowego w celu uchylenia nadanego numeru NIP spółce;
- w dwóch przypadkach stwierdzono, że organ podatkowy nie przekazał informacji zwrotnej zawiadamiającemu o przyjęciu pisemnej informacji sygnałnej dysponując jego danymi adresowymi lub kontaktowymi;

– w jednej sprawie podjęte w ramach czynności sprawdzających działania organu podatkowego w zakresie uznania prawdziwości zgłoszonych danych adresowych podmiotu nie zostały udokumentowane w myśl zapisów art. 172 i art. 177 Ordynacji podatkowej oraz ich nie zarejestrowano w dostępnych systemach informatycznych.

Pozytywnie należy natomiast ocenić działania organu dotyczące, w szczególności:

- zarejestrowania informacji sygnałnych w module Kontrola systemu POLTAXPLUS jako źródeł kontroli;
- posiadania przez zarejestrowane informacje sygnałne jako źródeł kontroli statusu – Z – sprawa zakończona, nie stwierdzono źródeł kontroli ze statusem „T” czy „W”;
- ewidencjonowania informacji sygnałnych w Rejestrze Informacji systemu ZISAR II, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. (termin obowiązkowego rejestrowania informacji sygnałnej w systemie ZISAR II);
- szybkości rejestrowania informacji sygnałnych w module Kontrola systemu POLTAXPLUS, z 16 (80%) na 20 spraw próby kontrolnej termin rejestracji informacji sygnałnych od dnia wpływu do organu wyniósł od 1 do 10 dni;
- szybkości podejmowanych działań w sytuacji, gdy organ podatkowy był niewłaściwy w sprawie przekazywał podanie niezwłocznie w terminie od 2 do 9 dni;
- wnikliwego przeanalizowania i dokonywania stosownych sprawdzeń w dostępnych bazach danych poddanych kontroli informacji sygnałnych;
- dokonywania analizy badanych informacji sygnałnych z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji;
- uzupełniania procesu weryfikacji przedmiotowych informacji sygnałnych o dane uzyskane w ramach współpracy z: innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, organami podatkowymi, innymi organami (np. komórki SKP, PIP);
- obsługi i ewidencjonowania w module Kontrola systemu POLTAXPLUS zgłoszeń KTI KAS wpływających do Urzędu, tak jak pozostałych źródeł kontroli, zgodnie z zaleceniami Dyrektora IAS w Poznaniu określonymi w piśmie z 1 grudnia 2020 r., nr 3001-ICK2.4022.58.2020.3.

I. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe w kontrolowanej działalności

1. Rozwiązania organizacyjne oraz podział pracy komórek realizujących zadania w obszarze wpływających do Urzędu Skarbowego informacji sygnałnych

Organizacja Urzędu Skarbowego w Śremie została określona :

- ❖ Regulaminem Organizacyjnym nadanym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 139/2019 z dnia 24 października 2019 r. zmienionym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 103/2020 z dnia 19 sierpnia 2020 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 57/2021 z dnia 15 marca 2021 r.,
- ❖ Regulaminem Organizacyjnym nadanym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 143/2021 z dnia 12 sierpnia 2021 r. obowiązującym od 01 września 2021 r.

Strukturę kontrolowanego Urzędu Skarbowego tworzy m.in. Pion Kontroli (SZNK) w ramach którego funkcjonuje Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (dalej: SKA).

W okresie objętym kontrolą, realizacją zadań z zakresu kontrolowanego tematu zajmował się Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (dalej: SKA). Komórka ta zajmowała się zarówno analizą informacji sygnałnych, jak i przeprowadzeniem czynności sprawdzających, o przeprowadzeniu których zdecydowano po wykonanej analizie.

Ponadto, stosownie do postanowień regulaminów organizacyjnych do zadań komórki SKA należało, w szczególności:

- pozyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego, w tym o wydatkach i wartości mienia zgromadzonego przez podatnika;
- zarządzanie ryzykiem zewnętrznym, w tym identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wypełniania obowiązków podatkowych i celnych;
- typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli;
- dokonywanie czynności sprawdzających.

Nadzór bezpośredni nad komórką organizacyjną Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA) sprawuje Zastępca Naczelnika Urzędu w Śremie w osobie Pani Agnieszki Pasik.

W badanym okresie w komórce SKA Urzędu Skarbowego w Śremie zatrudnionych było 7 pracowników łącznie z Kierownikiem komórki. W razie nieobecności, kierownika zastępuje go wyznaczony przez niego pracownik. W komórce SKA nie wytypowano pracownika odpowiedzialnego za realizację spraw związanych z obsługą informacji sygnałnych. Ze względu na niewielką obsadę kadrową i szereg zadań przypisanych komórce (zwroty VAT, analiza oświadczeń majątkowych, Raporty JPK-VAT, wymiany informacji WAIB, VIES, VAT-REFUND, analiza zwrotów PIT w okresie składania zeznań podatkowych, typowania do czynności sprawdzających i kontroli podatkowych - analizy) większość spraw związanych z informacjami sygnałnymi realizował Kierownik SKA (poniżej 5% wszystkich zadań realizowanych przez Kierownika).

Część pracowników nie uczestniczyła w procesie analitycznym lecz realizowała czynności sprawdzające wynikające z tego procesu. Udział tych zadań w całym realizowanym przez nich procesie był niższy niż 1%.

Przedmiotem niniejszej kontroli są informacje sygnałne zwane potocznie „donosami”, stanowiące rodzaj zewnętrznej informacji, która składana jest najczęściej w formie pisemnej (za pośrednictwem poczty elektronicznej, operatora pocztowego lub osobiście w biurze podawczym organu podatkowego), może być podpisana lub anonimowa. W przedmiotowych pismach osoba zgłaszająca informuje o naruszeniu prawa podatkowego lub przepisów prawa celnego przez określony w niej podmiot lub wskazuje inne dane określające miejsce takiego zdarzenia. Podkreślić należy, że anonimy i donosy mogą być źródłem informacji o faktach, które będą wymagały udowodnienia, gdyż informacja sygnałna ma wyłącznie charakter pomocniczy. I tak też była traktowana w kontrolowanym Urzędzie, jako źródło informacji o faktach, które wymagają udowodnienia.

W kontrolowanym Urzędzie w zakresie obsługi informacji sygnałnych wprowadzono *Wewnętrzną Procedurę Postępowania Nr 14/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie*

z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie analizy i weryfikacji wewnętrznych i zewnętrznych źródeł kontroli, typowania podmiotów do kontroli oraz planowania kontroli podatkowej.

Jak ustalono, jest to jedyna procedura dotycząca kontrolowanego obszaru. Wg złożonych wyjaśnień ¹powyższa procedura nie została zaktualizowana w zakresie technicznych aspektów realizacji zadań związanych z wdrażaniem systemu ZISAR. Podkreślono, że bieżące uaktualnianie procedury, w tym zakresie przy wielu wątpliwościach dotyczących obsługi realizowanych zadań jest trudne do przeprowadzenia i jak zaakcentował Kierownik komórki SKA będzie to możliwe w późniejszym terminie. Niemniej, główne założenia działań przedstawione w niniejszej procedurze Nr 14/2020 mają zastosowanie w trakcie realizacji bieżących zadań.

Według zapisów obowiązującej instrukcji wszystkie zewnętrzne źródła kontroli przekazywane są do komórki SKA, gdzie następnie wprowadzane są do modułu KONTROLA. Przedmiotowe źródła poddaje się analizie wstępnej, dokumentowanej z wykorzystaniem sformalizowanego dokumentu „Arkusze informacyjny”. W przypadku precyzyjnego określenia podmiotu, którego dotyczy źródło kontroli, do niniejszego „Arkusza informacyjnego” załącza się wydruki z systemu informatycznego (z podsystemu KONTROLA, karta informacyjna z e-ORUS) zawierające jego podstawowe dane rejestracyjne oraz wymiarowe.

Analiza wstępna wg zapisów obowiązującej procedury opiera się na informacjach zawartych w źródle kontroli, jak i danych zgromadzonych w bazach informatycznych Urzędu, a także w przypadku gdy zachodzi potrzeba opiera się na danych możliwych do pozyskania z innych zewnętrznych źródeł.

Po przeprowadzeniu analizy wstępnej pracownik przygotowywał propozycje sposobu załatwienia sprawy, status źródła kontroli (nieistotna, nieokreślona, pilna, ważna) oraz w przypadku zakwalifikowania sprawy do przeprowadzenia kontroli podatkowej wagi kontroli. Propozycja ta wymagała akceptacji Kierownika SKA oraz zatwierdzenia przez Zastępcę Naczelnika lub Naczelnika Urzędu. Mając na uwadze fakt, że sposób rozpatrzenia sprawy może determinować konieczność zaangażowania w sprawie innych komórek organizacyjnych Urzędu, zasadnym wydaje się przyjęcie zasady, iż Arkusz Informacyjny określający m.in. kierunek dalszego działania w sprawie informacji zatwierdza Z-ca Naczelnika lub Naczelnik Urzędu. Po zatwierdzeniu przez kierownictwo jednostki sposobu załatwienia sprawy komórka SKA aktualizowała w module KONTROLA źródło kontroli, określając jego ważność- status.

W oparciu o zatwierdzony sposób załatwienia sprawę:

- przekazywano do komórki organizacyjnej realizującej zadania kontroli podatkowej po uprzednim sporządzeniu sformalizowanego wniosku o objęcie podmiotu kontrolą podatkową. We wniosku o kontrolę przeprowadzało się analizę pogłębioną, celem przygotowania materiałów pozwalających na sprawne przeprowadzenie kontroli. Umieszczano w niej ważne dane rejestracyjne, szczegółowe dane wymiarowe za wnioskowane okresy do kontroli wraz z ich analizą i ewentualnie wzbogaconą wydrukami z eksploatowanych w Urzędzie aplikacji. Przygotowany wniosek z określeniem statusu źródła kontroli (pilna, ważna), wagi kontroli zostawał przekazany do Referatu kontroli podatkowej (dalej: SKP);

¹ Wyjaśnienia z 4 października 2022 r.

- przekazywano do wyznaczonego pracownika komórki SKA, jeżeli w wyniku analizy wstępnej stwierdzono, że właściwym sposobem załatwienia sprawy będzie przeprowadzenie czynności sprawdzających;
- przekazywano informację sygnałną, bądź wniosek o kontrolę celno-skarbową do Urzędu Celno-Skarbowego.

Jeżeli w wyniku analizy wstępnej stwierdzano, że niezbędnym jest przeprowadzenie czynności kontrolnych, a z „Rekomendacji w sprawie zasad prowadzenia działań przez jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej w obszarze zapobiegania i zwalczania nieprawidłowości podatkowych i celnych” wynika, iż zakres prowadzonej działalności gospodarczej determinuje przeprowadzenie kontroli celno - skarbowej sprawa w postaci wniosku o jej przeprowadzenie kierowana jest do Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu.

- przekazywano informacje do organów podatkowych zgodnie z właściwością miejscową, bądź innych instytucji zgodnie z właściwością rzeczową;
- pozostawiano sprawę bez podejmowania dalszych czynności lub w celu monitoringu.

Sprawy, które podczas analizy otrzymały status „nieistotne” lub „nieokreślone” pozostawały w komórce SKA.

W przypadku spraw ze statusem „nieistotne”, czyli informacji nie znajdujących potwierdzenia lub zakładany wynik działań będzie nieefektywny finansowo, dokumentacja sprawy z akceptacją statusu dokonana przez Naczelnika Urzędu na arkuszu analizy wstępnej odkładana jest a/a.

W przypadku spraw, które zostały zarejestrowane jako źródła kontroli o statusie „nieokreślone” tj. zebrany materiał nie daje podstaw do podjęcia stosowanych działań, zgromadzony materiał (raporty, wydruki i inne informacje) pozostawały w komórce SKA do dalszej analizy i konfrontacji ze źródłami, które ewentualnie wpłyną w przyszłości.

Sprawa taka podlegała ponownej weryfikacji po 6 miesiącach od wpływu do Urzędu Skarbowego. W przypadku braku nowych ustaleń informacji dających podstawę do podjęcia kontroli, czynności sprawdzających czy postępowania podatkowego pozostawia się je a/a.

W toku przedmiotowej kontroli i na podstawie złożonych wyjaśnień² ustalono, że wszystkie informacje sygnałne trafiały do komórki SKA. Ewidencja informacji sygnałnych prowadzona była w wersji elektronicznej z wykorzystaniem systemu kancelaryjnego Biblioteka Akt (dalej: BA) wg kodu JRWA 4020 „Analiza źródłowych materiałów informacyjnych oraz zbiorów danych”. Informacja sygnałna przekazywana w postaci pisma lub e-maila, która wpłynęła do organu podatkowego rejestrowana była w aplikacji Biblioteka Akt jako pismo przychodzące i po dekretacji przez Naczelnika Urzędu na oryginale pisma lub wydruku zawierającego treść e-maila przekazywana była do komórki SKA. Informacje sygnałne w postaci zgłoszeń telefonicznych były dokumentowane w formie notatki służbowej rejestrowanej w aplikacji BA jako pismo wewnętrzne w komórce SKA. Zgodnie z wewnętrzną procedurą komórka SKA zawsze zakładała sprawę w BA (3030-SKA.4020.xx.202x) i zdecydowana większość tych spraw realizowana była tylko przez pracowników komórki SKA. Do wszystkich tych spraw (oprócz tych, które bez pisemnej analizy przekazywano wg właściwości do innego organu

² Wyjaśnienia z 10 października 2022 r.

podatkowego) Kierownik SKA zakładał sprawę w aplikacji BA, wskazywał osobę odpowiedzialną za analizę (większość spraw Kierownik SKA dekretował na siebie) i po zmigrowaniu z aplikacji BA rejestrował w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS jako źródło kontroli.

Po zarejestrowaniu sprawy w programach komputerowych kierując się wytycznymi zawartymi w dokumentach *Polityka zarządzania procesem analitycznym w Krajowej Administracji Skarbowej*, w tym *Oceną wiarygodności informacji oraz Wewnętrzną procedurą nr 14/2020* pracownik analizował otrzymaną informację sygnałną, kompletował materiał oraz końcowo sporządzał Arkusz informacyjny, w którym dokonywano oceny wiarygodności źródła informacji, a w istocie wiarygodności samej jej treści wraz z określeniem sposobu dalszego postępowania z informacją sygnałną.

Po przeprowadzonej analizie wstępnej przez pracownika komórki SKA wnioski z analizy akceptowane były przez kierownika. W przypadku zadania realizowanego przez Kierownika SKA akceptacji dokonywał Naczelnik Urzędu lub jego Z-ca. W momencie wprowadzenia (od 14 czerwca 2021 r.) do obsługi informacji sygnałnych systemu ZISAR zastąpiono arkusz analiz wynikający z procedury wewnętrznej wydrukiem pt. INFORMACJA. Akceptacji na wydruku dokonywało kierownictwo Urzędu tj. Naczelnik lub jego Z-ca, natomiast w oparciu o tą akceptację w programie komputerowym dokonywał kierownik SKA (zgodnie z zaleceniami w trakcie nadawania uprawnień rola decydenta → kierownik SKA, brak roli Naczelnika US w ZISAR).

W przypadku, gdy wyniki analizy wskazały na zasadność przeprowadzenia czynności sprawdzających realizowali je pracownicy komórki SKA, którzy specjalizują się w określonym zakresie (np. VAT, PIT, dochody nieujawnione...). W przypadku decyzji o zasadności przeprowadzenia kontroli podatkowej przygotowywano wnioski o kontrolę zgodnie z obowiązującą procedurą i uwzględniano go w planie kontroli.

W sytuacjach, gdy wpływające informacje sygnałne zawierały informacje o wysokim poziomie istotności i uzasadniały przeprowadzenie czynności kontrolnych Naczelnik Urzędu w toku dekretacji (niejednokrotnie przy współudziale Kierownika komórki SKA) zlecał realizację bezpośrednio komórce SKP celem przeprowadzenia czynności kontrolnych. Powyższe dotyczyły sprawdzonych, pewnych informacji z innych organów podatkowych lub prokuratury. Pomimo, że na poziomie dekretacji ustalano, że informacja sygnałna będzie weryfikowana w ramach procedury kontroli podatkowej to zawsze poprzedzona była wcześniejszą analizą. W tym przypadku realizowano to jednak we „Wniosku o kontrolę podatkową” i pomijano sporządzenie pisemnego arkusza analizy.

W toku niniejszej kontroli ustalono, że informacje sygnałne weryfikowane były pod kątem:

- przekazania zgodnie z właściwością, jeżeli dla podmiotu, którego dotyczy doniesienie właściwym pozostaje inny organ podatkowy, inna instytucja, inny organ lub gdy przekazane w doniesieniu informacje dot. zagadnień będących w kompetencji innych organów i instytucji;
- przekazania do innych komórek organizacyjnych Urzędu, celem podjęcia działań w zakresie właściwym dla komórki lub skierowanie do komórki kontroli podatkowej;
- przekazanie pracownikowi w komórce SKA do podjęcia czynności sprawdzających;
- pozostawienie w komórce SKA do dalszej analizy lub monitoringu;

- wysłania zapytań do innych organów, instytucji;
- odłożenie sprawy a/a.

Według złożonych wyjaśnień³ analizy informacji zawartych w doniesieniach/anonimach dokonuje się z wykorzystaniem dostępnych baz danych (POLTAXPLUS, SeRCe, DWP, CRCM, WRO-SYSTEM itd.), portali internetowych, informacji uzyskanych w toku podejmowanych działań, jak również otrzymywanych informacji zwrotnych. Korzysta się także ze źródeł zewnętrznych KRS, CEDIG, portali aukcyjnych i społecznościowych. Analizy informacji sygnałnych dokonują pracownicy z długoletnim stażem w realizacji tego typu zadań. Jak podkreślono, każda informacja analizowana jest przez pryzmat dostępnych narzędzi, możliwych do wykorzystania i ewentualnych fiskalnych wyników tych działań kontrolnych w odniesieniu do koniecznych nakładów pracy. Ponadto wskazano, że podczas prowadzonych czynności analitycznych brana jest pod uwagę także ekonomika postępowania, priorytety zadań nałożone na organy podatkowe, jak również zasadę zaufania do organów podatkowych. Anonimowość informacji sygnałnych, a często brak twardych dowodów na potwierdzenie zarzutów (np. zapłata gotówką bez potwierdzenia) rzutuje na zasadność wszczęcia czynności kontrolnych. Dużym wyzwaniem są informacje o nieprawidłowościach w zatrudnianiu pracowników (wysokość wypłacanych wynagrodzeń, zatrudnianie na „czarno”). Wypracowana w tym zakresie praktyka współpracy z Państwową Inspekcją Pracy (inne narzędzia, zakres kontroli) pozwala uzyskać większą skuteczność prowadzonych działań. Duży zakres zawiadomień dotyczy także niezgłoszonej działalności. W takim przypadku od momentu wprowadzenia działalności nierejestrowanej przesyła się pisemne zawiadomienie o obowiązujących przepisach podatkowych do wskazanego podatnika i to przynosi najczęściej efekt w postaci rozliczenia przychodów z takiej działalności.

Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o raporty z aplikacji Biblioteka Akt oraz z modułu KONTROLA systemu POLTAXPLUS ujawniające informacje nt. wpływu informacji sygnałnych (donosów, anonimów) przed 2021 r i w 2021 r. a realizowanych w 2021 r. wg systematyki JRWA 4020:

- z aplikacji Biblioteka Akt o parametrach: kod JRWA 4020 – Analiza źródłowych materiałów informacyjnych oraz zbiorów danych, sprawy rozpoczęte w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r., załatwione w okresie 01.01.2021 r. do 21.09.2022 r. Powyższy raport ujawnia informacje nt. wpływu informacji sygnałnych zakończonych w 2021 r. z odnotowaną datą wpływu przed 2021 r.;
- z aplikacji Biblioteka Akt o parametrach: kod JRWA 4020 - Analiza źródłowych materiałów informacyjnych oraz zbiorów danych, sprawy rozpoczęte w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Powyższy raport ujawnia informacje nt. wpływu informacji sygnałnych w 2021 r.;
- z modułu KONTROLA systemu POLTAXPLUS dot. źródeł kontroli o statusach: T – sprawa w toku w 2021 r., W-wpłynęły w 2021 r., U – unieważnione w 2021 r., Z-zakończone w 2021 r. (informacje sygnałne zakończone w 2021 r. bez względu na datę wpływu).

Wśród źródeł kontroli zarejestrowanych w module KONTROLA i uwidocznionych w wygenerowanych raportach:

³ Wyjaśnienia z 10 października 2022 r.

- nie stwierdzono źródeł kontroli ze statusem „T” czy „W”;
- jedno źródło kontroli zostało unieważnione- status „U” (to nie jest informacja sygnałna);
- pozostałe źródła kontroli posiadały status zakończone – status „Z”.

Dla zobrazowania danych statystycznych dotyczących kontrolowanego obszaru w oparciu o przedmiotowe raporty kontrolowany organ uzupełnił sporządzone zestawienie wskazanych danych zawartych w poniższej tabeli:

Ilość spraw ogółem, które wpłynęły w badany okresie tj. w 2021 r.	Ilość spraw załatwionych w 2021 r.		Ilość spraw niezłałatwionych		Sposób załatwienia							
	z 2020 r.	z 2021 r.	w 2021 r.	z tego zrealizowanych w 2022 r.	Ujęto w planach kontroli	Przeprowadzono kontrole (poza planem)	Przekazano do innej komórki *	Przekazano wg właściwości do innego organu, instytucji	Odpowiedzi udzielane zawiadamiającym podatnikom, będącymi właścicielami Urzędu	Zakończono sprawy po przeprowadzonej analizie tzw. odłożenie a/a	Przeprowadzone przez SKA czynności sprawdzające zakończone wynikiem	
											Poz	Neg
1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9	10	11
36	19	29	7	5	1	2	1	17**	11	23	6	0

*Celem wszczęcia postępowania podatkowego, czynności sprawdzających lub postępowania karnego skarbowego

** dwie sprawy wykazane zarówno w kolumnie 7, jak i w kolumnie 5 i 10 (dotyczyły również wskazanych podatników spoza właściwości organu)

Na podstawie przedmiotowych danych ustalono, że:

- 48 informacji sygnałnych załatwionych, tj. 87,27 % z tego:
 - 19 informacji sygnałnych, z datą wpływu w 2020 r. zostały zrealizowane w 2021 r.,
 - 3 informacji sygnałnych poddano weryfikacji w ramach procedury kontroli podatkowej (tj. 6,25%),
 - 6 informacji sygnałnych poddano weryfikacji w ramach procedury czynności sprawdzających, tj. 12,50%,
 - 1 informacja sygnałna została przekazana do komórki SKK, tj. 2,08%,
 - 15 informacji sygnałnych przekazano wg właściwości do innego organu, instytucji tj. 31,25%,
 - 23 informacje sygnałne odłożono po przeprowadzonej analizie –a/a – 47,91%,
- z 7 niezrealizowanych w 2021 r. informacji sygnałnych, tj. 12,72%, 5 informacji zweryfikowano w 2022 r., w trakcie prowadzone są 2 kontrole podatkowe.

Przedstawione dane statystyczne pozwalają stwierdzić, że kontrolowany organ zweryfikował w 2021 r. ponad 87 % informacji sygnałnych, w tym wszystkie zaległe zawiadomienia z 2020 r., które stanowiły ponad 34 % ogółu ilości spraw do realizacji. Tylko nieznaczna ilość spraw 7 (ok. 13%) w stosunku do ogółu nie została zrealizowana w kontrolowanym okresie. Najwięcej bo około 48% weryfikacji informacji sygnałnych zakończyły się czynnościami analitycznymi. Informacje każdorazowo były poddawane przez Urząd analizie oceniającej zasadność prowadzenia dalszych czynności sprawdzających lub kontrolnych. Jak ustalono

w toku kontroli na dzień podjętych czynności kontrolnych weryfikowane są dwie informacje sygnałne w procedurze kontroli podatkowej.

2. Terminowość ewidencjonowania informacji sygnałnych, jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

W 2021 roku w Urzędzie Skarbowym w Śremie w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS zaewidencjonowano ogółem 36 informacji sygnałnych, jako źródeł kontroli, a zrealizowano 48 z tego (29 spraw, które wpłynęły w badanym okresie tj. 2021 r., 19 spraw, których realizacja została zakończona w 2021 r. (wpłynęły przed 2021 r.).

Na 12 informacji z KTI KAS przekazanych do Urzędu Skarbowego w Śremie w 2021 r. zostały zaewidencjonowane 12 (wystąpiły dublujące się zgłoszenia KTI KAS dotyczące tej samej informacji) jako źródła kontroli w module KONTROLA. W 2021 r. zakończono obsługę 16 zgłoszeń, w tym 4 zgłoszeń KTI KAS nadesłanych w 2020 r.

Kontroli poddano losowo wybrane poniżej 20 spraw w zakresie terminowości rejestrowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS:

LP.	Nr sprawy	Nadany Nr źródła kontroli w module KONTROLA	Data wpływu informacji sygnałnej do organu	Data rejestracji informacji sygnałnej w module KONTROLA	Różnica między datą rejestracji a datą wpływu [kolumna 5- kolumna 4]
1	(...)	(...)	29.03.2021	02.04.2021	4 dni
2	(...)	(...)	29.03.2021	02.04.2021	4 dni
3	(...)	(...)	31.03.2021	02.04.2021	4 dni
4	(...)	(...)	19.01.2021	29.01.2021	10 dni
5	(...)	(...)	04.02.2021	15.02.2021	11 dni
6	(...)	(...)	17.02.2021	19.02.2021	2 dni
7	(...)	(...)	01.04.2021	02.04.2021	1 dzień
8	(...)	(...)	02.03.2021	07.04.2021	36 dni
9	(...)	(...)	09.04.2021	12.04.2021	3 dni
10	(...)	(...)	14.04.2021	15.04.2021	1 dzień
11	(...)	(...)	16.04.2021	20.04.2021	4 dni
12	(...)	(...)	29.04.2021	29.04.2021	1 dzień
13	(...)	(...)	29.04.2021	17.05.2021	18 dni
14	(...)	(...)	13.05.2021	17.05.2021	4 dni
15	(...)	(...)	05.06.2021	07.06.2021	2 dni
16	(...)	(...)	07.07.2021	08.07.2021	1 dzień
17	(...)	(...)	14.07.2021	15.07.2021	1 dzień
18	(...)	(...)	02.12.2021	10.12.2021	8 dni

19	(...)	(...)	10.12.2021	17.12.2021	7 dni
20	(...)	(...)	30.12.2021	31.12.2021	1 dzień

Na podstawie zanalizowanej próby kontrolnej ustalono, że:

- wszystkie informacje sygnałne zostały zarejestrowane w systemie kancelaryjnym BA oraz w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS jako źródła kontroli,
- w 16 przypadkach (tj. 80%) termin rejestracji informacji sygnałnej od dnia wpływu do organu wyniósł do 10 dni, w 3 przypadkach (tj. 15%) wyniósł od 10 do 18 dni i tylko w 1 przypadku (tj. 5%) termin ten wyniósł powyżej 30 dni tj. 36 dni;
- zgłoszenia KTI KAS wpływające do Urzędu obsługiwano i ewidencjonowano w module Kontrola systemu POLTAXPLUS, tak jak pozostałe źródła kontroli, zgodnie z zaleceniami Dyrektora IAS w Poznaniu określonymi w piśmie z 1 grudnia 2020 r., nr 3001-ICK2.4022.58.2020.3.

Ocena cząstkowa - Zasadniczo wszystkie zewnętrzne źródła kontroli objęte sprawdzeniem ewidencjonowano w terminie od 1 dnia do 18 dni tj. w terminie do 1 miesiąca od wpływu informacji sygnałnej do organu. Tylko w jednym przypadku termin ten został nieznacznie przekroczony, gdyż zaewidencjonowano w terminie 36 dni od dnia wpływu informacji do Urzędu. Niemniej jednak z uwagi na występującą w tym okresie sytuację epidemiczną, oddelegowaniem pracowników do pracy zdalnej jednorazowe opóźnienie nie rzutuje na ogólną ocenę weryfikowanego zagadnienia. Zatem, mając powyższe na uwadze, zagadnienie terminowości ewidencjonowania źródeł kontroli w module KONTROLA oceniono pozytywnie.

3. Kompletność ewidencjonowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

Zgodnie z *Wytycznymi do wprowadzania danych do podsystemu KONTROLA* należy ewidencjonować wszystkie źródła kontroli, bez względu na to, czy stanowią podstawę do wszczęcia kontroli.

W zakresie kompletności ewidencjonowania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli, w tym zgłoszonych przez system KTI KAS na dzień rozpoczęcia kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, nie stwierdzono niezaewidencjonowanych źródeł kontroli. Niemniej, w wyniku dokonanej analizy raportów z BA i modułu KONTROLA oraz w kontekście złożonych przez Naczelnika Urzędu wyjaśnień w zakresie tworzenia zleceń podjęcia kontroli podatkowej bezpośrednio na podstawie pewnych, istotnych informacji przesłanych np. z Prokuratury, czy z innych urzędów skarbowych, kontrolująca zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie powyższej kwestii. W dniu 10 października 2022 r. w uzupełnieniu do przedmiotowego zagadnienia wyjaśniono, że cyt.: „Pomimo, iż na poziomie dekretacji ustalano, że będzie to kontrola podatkowa to zawsze komórka SKA przeprowadzała analizę. W takim przypadku realizowała to jednak we „Wniosku o kontrole podatkową” (procedura 14/2020) i pomijano arkusz analizy. Wniosek ten podobnie jak arkusz analizy podlegał zatwierdzeniu przez NUS. Takiego przypadku w kontrolowanym okresie nie było, gdyż przypadki dot. spraw (...) i (...) wystąpiły w czasie eksploatacji systemu ZISAR i taką analizę (analogiczna jak arkusz) trzeba było

przeprowadzić w aplikacji (obowiązkowe ewidencjonowanie w ZISAR informacji sygnałnych(...))”.

W niniejszej kwestii należy wyjaśnić, że działanie organu polegające na tworzeniu w oparciu o pewną informację sygnałną bezpośrednio wniosku o kontrolę i rejestrowania go w aplikacji BA i module KONTROLA jako źródła kontroli było błędnym działaniem. W Urzędzie Skarbowym w Śremie przyjęto niewłaściwą praktykę nierejestrowania bezpośrednio informacji sygnałnej jako źródła kontroli, tylko po dokonanej analizie wstępnej dokonano rejestrowania w module KONTROLA wniosku o kontrolę podatkową sporządzonego w oparciu o analizę przesłanej informacji sygnałnej (nr źródła (...) (informacja z Prokuratury), nr źródła(...),(...) (informacje przesłane z Urzędu Skarbowego w M.)). Aktualnie taka sytuacja nie występuje, gdyż każda informacja sygnałna ewidencjonowana jest w systemie ZISAR PLUS w REJESTRZE INFORMACJI (od 14 czerwca 2021 r.) z wyłączeniem obsługiwanych z wykorzystaniem KTI KAS.

Ocena częściowa – Należy stwierdzić, że kontrolowana jednostka w przedmiotowym zakresie działała niezgodnie z podręcznikiem użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA. Z uwagi na powyższe błędy występujące incydentalnie, zagadnienie kompletności ewidencjonowania informacji sygnałnych jako zewnętrznych źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS pomimo ujawnionych nieprawidłowych praktyk nierejestrowania bezpośrednio informacji sygnałnej jako źródła kontroli, działania Urzędu oceniono pozytywnie z uchybieniami.

4. Poprawność wprowadzania informacji sygnałnych jako źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w kontrolowanym okresie

Zasady ewidencjonowania źródeł kontroli w module KONTROLA uregulowane są w Podręczniku użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA (kody operacji KONKON (koncepcja kontroli), KON.2.1.1. (Ewidencja dokumentów źródła kontroli), KON.2.1.3 (Przetwarzanie zaewidencjonowanego źródła kontroli).

Szczegółowemu sprawdzeniu poddano wytypowanych wcześniej 20 źródeł kontroli wskazanych w pkt 2 w zakresie: znaku pisma, numeru pisma, daty złożenia, daty wpływu, nadawcy, kogo dotyczy, ważności, statusu.

Przeprowadzona weryfikacja wytypowanych 20 źródeł kontroli wykazała, następujące błędy:

- wprowadzano nieprawidłową wartość w polach „znak pisma” oraz „numer pisma”. Zgodnie z podręcznikiem w polu „Znak pisma” należy wprowadzić znak pisma nadawcy. W Urzędzie Skarbowym w Śremie w tym polu wprowadzano znak sprawy komórki przejmującej pismo ((...), (...));
- w polu „numer pisma” zgodnie z podręcznikiem należy wprowadzić nr pisma nadany przez urząd (komórkę przyjmującą pismo). W Urzędzie Skarbowym w Śremie w polu „numer pisma” wprowadzano nr pisma z BA (w 20 sprawach na 20 spraw);
- błędnie wprowadzano rodzaj nadawcy (np. jest I-inne a powinno być A –Anonim, US – Urząd Skarbowy, IS- Izba Skarbowa) - (dot.(...), (...), (...), (...), (...), (...), (...));
- wprowadzono nieprawidłowo nadawcę pisma – (...).

Wszystkie informacje sygnałne zarejestrowane jako źródła kontroli w module KONTROLA posiadały status-Z-sprawa zakończona. Informacje sygnałne, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. zaewidencjonowano również w module Rejestr Informacji systemu ZISAR.

Ocena częściowa – Należy stwierdzić, że kontrolowana jednostka działała niezgodnie z podręcznikiem użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA w zakresie ujawnionych błędów. Stwierdzone nierzetelne wprowadzanie źródeł kontroli do modułu KONTROLA systemu POLTAXPLUS ze względu na rodzaj ujawnionych błędów, stanowi uchybienie. W każdej sprawie wyłonionej próby kontrolnej (100%) błędnie był nadany numer pisma, a pozostałe błędne wpisy dot. znaku pisma wystąpiły w 10 %, nadawcy pisma w 5%, czy rodzaju nadawcy w 35 %. Skutkiem stwierdzonych uchybień jest brak rzetelnej informacji wprowadzonej do bazy danych systemu informatycznego. W związku z powyższym działania Naczelnika Urzędu należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

5. Realizacja informacji sygnałnych zarejestrowanych jako źródła kontroli

W module KONTROLA systemu POLTAXPLUS realizację źródeł kontroli odnotowywali Kierownik komórki SKA, jak i pracownik zastępujący kierownika, a w przypadku weryfikacji informacji sygnałnej w procedurze kontroli podatkowej, obsługę źródeł kontroli przejmowała komórka SKP wraz z zamknięciem sprawy.

Klasyfikacji informacji, jako źródła kontroli i jego istotności dokonywała komórka SKA wg obowiązującej Wewnętrznej Procedury Postępowania Nr 14/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie analizy i weryfikacji wewnętrznych i zewnętrznych źródeł kontroli, typowania podmiotów do kontroli oraz planowania kontroli podatkowej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy próby losowo wybranych 20 spraw wskazanych w pkt 2 stwierdzono:

- wszystkie informacje sygnałne zarejestrowane jako źródła kontroli w module KONTROLA posiadały status – Z – sprawa zakończona;
- informacje sygnałne, które wpłynęły po 14 czerwca 2021 r. zaewidencjonowano również w Rejestrze Informacji systemu ZISAR II;
- w stosunku do badanych informacji sygnałnych dokonano analizy z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji;
- uzupełniano proces weryfikacji przedmiotowych informacji sygnałnych o dane uzyskane w ramach współpracy z: innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, urzędami skarbowymi, organami (np. komórki SKP, PIP);
- w przypadku przesyłania „informacji zwrotnej do KTI KAS” odnotowywano powyższą czynność w module KONTROLA rejestrując odpowiedź – W - wysłaną i wpisując datę odpowiedzi;
- badane źródła kontroli zamykano w terminach (liczonych od dnia wpływu informacji sygnałnej do dnia załatwienia sprawy): 6 spraw do 10 dni, 3 sprawy do 50 dni, 3 sprawy do 100 dni, 2 sprawy do 150 dni, 1 sprawa do 200 dni i pozostałe 5 spraw powyżej 200 dni. Według dokonanych ustaleń na dłuższy termin weryfikacji miały wpływ: terminy obowiązujących obostrzeń epidemicznych w danych branżach działalności, ponowna weryfikacja po 6 miesiącach w 4 przypadkach, weryfikacja w ramach czynności sprawdzających zarzutów braku rejestrowania sprzedaży na kasie fiskalnej realizowana przez pracowników komórki kontroli, przedłużanie weryfikacji spowodowane unikaniem kontaktu ze strony podatników.

6 Zbadanie realizacji informacji sygnałnych pod kątem prawidłowości i terminowości weryfikacji informacji sygnałnych w ramach prowadzenia czynności analitycznych, czynności sprawdzających i kontroli podatkowej

Przedmiotowe zagadnienie zbadano w oparciu o przesłaną dokumentację wybranej losowo próby kontrolnej 9 spraw o statusie zakończone (w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS, nie stwierdzono źródeł kontroli o statusie T- w toku oraz W-wpłynęło).

Lp.	Numer sprawy	Nadany Nr źródła kontroli w module KONTROLA	Rodzaj podjętych działań
1	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności sprawdzające
2	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności sprawdzające
3	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności sprawdzające
4	(...)	(...)	czynności analityczne
5	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności kontrolne
6	(...)	(...)	czynności analityczne, monitoring
7	(...)	(...)	czynności analityczne
8	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności sprawdzające
9	(...)	(...)	czynności analityczne, czynności sprawdzające

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Naczelnik Urzędu w Śremie stosował zatwierdzony przez Szefa KAS dokument *Polityka Zarządzania Procesem Analitycznym w KAS (PZPA)*, kwiecień 2019 wraz z załącznikiem nr 3 „*Oceny wiarygodności informacji*”. We wprowadzonym dokumencie *Wewnętrznej Procedury Postępowania NR 14/2020 z 29 grudnia 2020 r.* określono, tryb postępowania z wpływającymi do Urzędu informacjami sygnałnymi. W przedmiotowym dokumencie wewnętrznym sporządzonym w oparciu o przesłaną do stosowania dokumentację z Ministerstwa Finansów usystematyzowano i ujednolicono działania jakie winny być podejmowane na poziomie urzędu, w tym w zakresie wstępnej analizy zewnętrznych źródeł kontroli zarejestrowanych informacji sygnałnych dokumentowanych z wykorzystaniem formularza „*Arkusze Informacyjny*”.

W ramach niniejszych czynności kontrolnych zbadano zgromadzoną dokumentację w trakcie przeprowadzonych czynności i ustalono:

Poddane kontroli informacje sygnałne zostały wnikliwie przeanalizowane i dokonano stosownych sprawdzeń w dostępnych bazach danych. W stosunku do badanych informacji sygnałnych dokonywano ich analizy i oceny źródła z uwzględnieniem kryteriów wynikających z obowiązujących procedur i instrukcji. W zakresie terminowości stwierdzono, że daty zakończenia spraw od dnia wpływu informacji sygnałnej do organu wynosiły odpowiednio: w 4 sprawach od 11 dni do 45 dni, w jednej sprawie 88 dni, w 3 sprawach od 200 dni do 259 dni i w jednej sprawie 328 dni. Według dokonanych ustaleń na dłuższy termin weryfikacji miały

wpływ: realizacja priorytetowych spraw zleconych z krótkim terminem realizacji, znaczna ilość spraw (19 spraw) nierozpatrzonej z 2020 r., przedłużające się czynności sprawdzające w związku z unikaniem kontaktu ze strony podatnika włącznie z koniecznością zdyscyplinowania poprzez nałożenie kary porządkowej, podejmowanie działań zmierzających do wyegzekwowania wszystkich dokumentów rozliczeniowych wraz z ustaleniem prawdziwości zgłoszonych danych adresowych spółki.

W zakresie terminowości realizacji spraw związanych z obsługą informacji sygnałnych złożono wyjaśnienia⁴, w których wskazano, że terminowość w kontrolowanym okresie wynikała, w szczególności z ograniczeń wynikających ze stanu epidemii oraz priorytetu ważności i istotności zadań w komórce SKA. Wstępna analiza po wpływie do komórki SKA skutkowała ich bezpośrednią realizacją lub pozostawieniem do weryfikacji w momencie, gdy zrealizowane zostaną zadania większej wagi. W efekcie większość tych spraw realizował Kierownik SKA. Większość informacji sygnałnych dotyczyła jednak spraw, których waga nie kwalifikowała do zadań priorytetowych. Ponadto wskazano, że nie zawsze prowadzący sprawę po zamknięciu jej w BA i KTI KAS dokonywał zamknięcia źródła kontroli. Cyklicznie weryfikowano takie przypadki i zamykano źródła.

Zachwianie terminowością realizacji zadań w kontrolowanym obszarze nastąpiło w dwóch okresach:

- koniec roku 2020, co skutkowało przeniesieniem realizacji znacznej ilości spraw na rok 2021. W okresie tym 4 z 7 pracowników komórki SKA (łącznie z kierownikiem) przebywało na dłuższym zwolnieniu lekarskim w związku z zachorowaniem na COVID-19. Pozostali pracownicy komórki SKA skierowani do pracy zdalnej zapewniali ciągłość realizacji zadań;
- okres urlopowy roku 2021 realizacja informacji sygnałnych z tego okresu przeprowadzona została na przełomie 3 i 4 kwartału. W okresie tym, odnotowano trudności ze względu na zmniejszoną obsadę (2 lub 3 z 7 pracowników na urlopowych wypoczynkowych) oraz w związku z realizacją stałych, terminowych zadań (zwroty VAT, weryfikacja raportów JPK-VAT, analiza oświadczeń majątkowych, typowania do efektywnych finansowo kontroli podatkowych i czynności sprawdzających w zakresie wpłat zaliczek na podatek dochodowy, inne istotne zadania). Z tego okresu tj. 2021 r. bardzo dużym obciążeniem było realizowanie zlecenia do wytypowania i dokonania szczegółowej analizy działalności 20 podmiotów gospodarczych na polecenie Zespołu ds. zwrotów podatku VAT przy Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu. Narzucony termin realizacji (30.09) skutkowało przesunięciem innych nieterminowych zadań na okres późniejszy. Wg dalszych wyjaśnień, w komórce SKA kierowano do pracy zdalnej 1 lub 2 pracowników. Osoby pracujące zdalnie nie realizowały w tym czasie zadań związanych z obsługą informacji sygnałnych, jednak ograniczenia związane z realizacją innych istotniejszych zadań, a także nawarstwienie się zadań z początkowego okresu pandemii oddziaływało na organizację pracy przez cały kontrolowany okres w komórce SKA. Istotnym czynnikiem negatywnie wpływającym na terminowość realizowanych zadań była zbyt mała obsada kadrowa.

Czas realizacji oceny informacji sygnałnych uzależniony był od wstępnej analizy przeprowadzonej przez rejestrującego, gdy wskazywała na konieczność podjęcia natychmiastowych działań, realizacja odbywała się bezzwłocznie. W przypadku, gdy analiza

⁴ Wyjaśnienia z 4 października 2022 r.

wstępna wskazywała, iż sprawa nie jest pilna realizowano ją po zakończeniu innych bardziej naglących i ważnych spraw. Ponadto analizując terminowość realizowanych spraw, należy wspomnieć, że źródło pozostawione bez podejmowania dalszych czynności (możliwa dalsza analiza w przyszłości) podlega ponownej weryfikacji po 6 miesiącach od wpływu do urzędu skarbowego. Monitoring jest okresem, w którym nie zamykano spraw i w przypadku pojawienia się dodatkowych informacji poddawano sprawę ponownej analizie pod kątem możliwości przeprowadzenia „procesu dowodowego” w oparciu o dostępne narzędzia. W sytuacji braku nowych ustaleń, informacji dających podstawę do podjęcia kontroli podatkowej/czynności sprawdzających pozostawia się je ad acta-stosowana adnotacja na arkuszu analiz.

Na efektywność oraz terminowość realizowanych spraw z wpływających informacji sygnałnych ma wpływ również współpraca i wymiana informacji między komórkami. W kwestii współpracy i wymiany informacji między zainteresowanymi komórkami w Urzędzie wskazano, że oprócz sformalizowanych form komunikacji, ważna jest bezpośrednia współpraca i wymiana informacji między komórkami. Wskazano, że w przypadku kontroli doraźnych komórka SKP udzielała zawsze informacji zwrotnych. Także wyniki pozostałych kontroli podatkowych były omawiane między kierownikami SKA, SKP oraz z kierownictwem jednostki Naczelnikiem Urzędu, czy Z-cą Naczelnika na etapie ustalania miesięcznych planów kontroli. Podkreślono, że wspólne działania komórek wpływają na poziom i efektywność realizowanych zadań ocenianych przez określone wskaźniki. Niemniej ważna jest również współpraca z komórką SKK, gdyż w przypadku spraw skierowanych do komórki SKK nie kończono spraw. Starano się współpracować na bieżąco z komórką, gdyż czasem działania tej komórki wpływały na „trudnego podatnika” i pozwalały na dalsze prowadzenie czynności sprawdzających. Rozstrzygnięcie sprawy w komórce SKK skutkowało zamknięciem sprawy. W przypadku wykrycia nieścisłości w danych rejestracyjnych działania po przekazaniu informacji prowadziło Wieloosobowe Stanowisko Identyfikacji i rejestracji Podatkowej (SKI).

W trakcie prowadzonych spraw wniosek o wszczęcie postępowania karnego skarbowego kierowano do Jednoosobowego stanowiska spraw karnych skarbowych (SKK).

Wnioski o podjęcie działań przez inne komórki Urzędu, w ramach spraw związanych z informacjami sygnałnymi przekazywane były w formie pisemnej. Były to pisma wewnętrzne kierowane do określonych komórek. Wyjątkiem był wniosek o przeprowadzenie kontroli podatkowej właściwej, który posiadał sformalizowaną formę – załącznik do procedury. W przypadku działań prowadzonych w ramach komórki SKA (np. tylko analiza, czynności sprawdzające) sprawy zamykane były po zakończeniu tych działań. W przypadku wniosku o kontrolę doraźną (wniosek do SKP) czekali za informacją zwrotną (pismo wewnętrzne) i w oparciu o tą informację podejmowano dalsze działania lub zamykano sprawę. W przypadku kontroli podatkowych właściwych wyniki tych kontroli omawiano na bieżąco w trakcie tworzenia kolejnych planów kontroli.

Na podstawie analizy 9 losowo wytypowanych spraw dokonano następujących ustaleń:

➤ stwierdzono brak udokumentowania faktu, weryfikacji ustanowienia pełnomocnictwa w ramach wykonywanych czynności, w tym czynności sprawdzających związanych z badaniem informacji sygnałnych;

W przedmiotowym zakresie organ wyjaśnił ⁵, że cyt. ”w przypadku wpływu informacji

⁵ Wyjaśnienia z 26 października 2022 r.

sygnalnej, która dotyczy osoby fizycznej lub innego podmiotu, każdorazowo w oparciu o dostępne źródła danych przeprowadza się weryfikację danych przed podjęciem działań analitycznych. Jeśli przeprowadzona analiza wskazuje na konieczność podjęcia określonych działań wobec podmiotu, identyfikowane są osoby reprezentujące ten podmiot. W przypadku podmiotów znanych, posiadających bezpośrednio powiązania z podmiotami znanymi, wobec których prowadzono wcześniej działania wybierany jest najbardziej skuteczny sposób tego kontaktu bazujący na wcześniejszych weryfikacjach osób wyznaczonych do reprezentowania podmiotu, udzielonych pełnomocnictwach, wskazanych adresach do doręczeń, doświadczeniach w kontaktach z podmiotem. W przypadku podmiotów „nowych”, o których nie jest dostępna bieżąca wiedza, korzystając ze wszystkich dostępnych źródeł (KRS, CEDIG, CRPO, własne bazy rejestracyjne) ustalane są osoby reprezentujące podmiot, udzielone pełnomocnictwa, adresy do kontaktu (wskazane nr telefonów, skrzynki poczty elektronicznej) w celu ustalenia zgodnego z przepisami prawa, a jednocześnie najbardziej skutecznego sposobu kontaktu.”

Niemniej w przekazanych skanach dokumentów wyłonionych spraw próby kontrolnej nie stwierdzono wydruków z CRPO, czy adnotacji służbowych potwierdzających fakt weryfikacji ustanowienia pełnomocnictwa.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 138a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa oprócz pełnomocnictwa szczególnego i do doręczeń zostało ustanowione pełnomocnictwo ogólne. Pełnomocnictwo to upoważnia do działania we wszystkich sprawach podatkowych. Pełnomocnictwo ogólne lub jego zmiany, odwołanie lub wypowiedzenie zgłasza mocodawca albo pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym. Zgłoszenie co do zasady następuje w formie dokumentu elektronicznego. Należy wskazać, że pełnomocnictwa ogólne gromadzone są w informatycznej bazie danych zwanej "Centralnym Rejestrem Pełnomocnictw Ogólnych" i dostępne na bieżąco dla wszystkich organów podatkowych. Centralny Rejestr prowadzony jest przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wieluniu w imieniu Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (Szef KAS).

Czynności sprawdzające to rodzaj procedury podatkowej a konsekwencją jej przeprowadzenia może być wszczęcie kontroli podatkowej, czy postępowania podatkowego. Zgodnie z zasadą wynikającą z art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej to na organie podatkowym ciąży obowiązek zapewnienia czynnego udziału stronie, zapewnienia czynnego udziału pełnomocnikowi, gdy został on ustanowiony. W związku z powyższym organy podatkowe, z racji dostępu do Centralnego Rejestru, powinny zatem każdorazowo sprawdzać, czy podatnik ustanowił pełnomocnika ogólnego. Jeżeli tak to kontakt z podatnikiem, zgodnie z art. 145 § 2 ustawy Ordynacji Podatkowej winien odbywać się za pośrednictwem tego pełnomocnika.

Ponadto, w każdym przypadku nawiązania kontaktu, w tym telefonicznego z osobą reprezentującą interesy podatnika (np. z pracownikiem biura rachunkowego obsługującego podatnika, księgową) należy sprawdzić, czy osoba ta legitymuje się stosownym pełnomocnictwem do działania w imieniu podatnika – np. pełnomocnictwem ogólnym w Centralnym Rejestrze Pełnomocnictw Ogólnych (CRPO) bądź pełnomocnictwem szczególnym złożonym do akt sprawy;

➤ stwierdzono również sytuacje nieudzielenia odpowiedzi zawiadamiającym w przypadku, gdy informacja sygnałna była skierowana właściwie do Urzędu i posiadała dane adresowe,

kontaktowe zawiadamiającego. Powyższe zdiagnozowano w 2 przypadkach⁶, w których nie poinformowano zawiadamiającego o przyjęciu zawiadomienia. W pozostałych 5 przypadkach próby kontrolnej, tam gdzie dane identyfikujące zawiadamiającego można było zidentyfikować ową informację wysłano.

Do powyższej kwestii odniesiono się w złożonych wyjaśnieniach⁷ wskazując, że brak takiej informacji mógł wynikać z przeoczenia wynikającego z realizacji wielu różnych spraw jednocześnie. Ponadto wskazano, że w przypadku możliwości identyfikowania danych sygnalisty powiadamiano sygnalistę o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością miejscową. W kontekście powyższego należy podkreślić, że w przypadku wpływu informacji sygnałnej należy możliwie bezzwłocznie powiadomić zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia, z uwzględnieniem tajemnic ustawowo chronionych w tym tajemnicy skarbowej określonej w Dziale VII, ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. W piśmie Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów nr DPP4. 8622.111.2019 z 19 sierpnia 2019 r. podkreślono że powyższe pozwoli wyeliminować sytuacje skutkujące zarzutami dotyczącymi bezczynności organu podatkowego;

- w jednym przypadku⁸ nie podjęto zarekomendowanych czynności kończących sprawę wskazanych w Informacji zwrotnej o podjętych działaniach oraz ich wynikach – nie podjęto postępowania dowodowego w celu uchylenia nadanego numeru NIP spółce.

W toku przedmiotowej kontroli w udzielonych wyjaśnieniach⁹ Urząd wskazał, że komórka SKI rozpoczęła działania związane z weryfikacją możliwości uchylenia NIP. Działania zmierzają do udowodnienia braku wskazania nowej siedziby Spółki, z równoczesnym brakiem kontaktu z osobami reprezentującymi Spółkę;

- w jednej sprawie¹⁰ podjęte w ramach czynności sprawdzających działania organu podatkowego w zakresie uznania prawdziwości zgłoszonych danych adresowych podmiotu nie zostały udokumentowane w świetle art. 172 i art. 177 Ordynacji podatkowej oraz ich nie zarejestrowano w dostępnych systemach informatycznych.

W niniejszej kwestii należy wyjaśnić, że organ podatkowy pierwszej instancji, jest uprawniony do dokonywania czynności sprawdzających, mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami (art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej, dalej: O.p.) oraz weryfikację danych i dokumentów przedstawionych przez podatników dokonujących rejestracji podatkowej (art. 272 pkt 5 O.p.). Jak ustalono, w sprawie przeprowadzono weryfikację danych adresowych spółki i miejsca prowadzenia przezeń działalności gospodarczej poprzez przeprowadzenie wizji lokalnej wynajmowanego lokalu przez spółkę, przeprowadzono rozmowę z synem właścicielki wynajmowanego lokalu, ustalono po dwukrotnie wystosowanych wezwaniach nowego prezesa spółki w świetle art. 272 O.p. W przedmiotowej sprawie organ podatkowy nie utrzymał w aktach czynności weryfikacji danych adresowych spółki i miejsca prowadzenia przezeń działalności gospodarczej w formie adnotacji służbowej obejmującej cały okres prowadzenia czynności sprawdzających - tak jak to uczyniono w informacji zwrotnej do KTI KAS. Taki sposób

⁶(...), (...)

⁷ Wyjaśnienia z 21 października 2022 r.

⁸ (...)

⁹ Wyjaśnienia z 26 października 2022 r.

¹⁰ (...)

dokonania weryfikacji narusza art. 172 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym "Organ podatkowy sporządza zwięzły protokół z każdej czynności postępowania mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że czynność została w inny sposób utrwalona na piśmie" i art. 177 § 1 Ordynacji podatkowej, który stanowi, iż "Czynności organu podatkowego, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika dokonującego tych czynności".

Ocena częściowa – W zakresie oceny prawidłowości i terminowości weryfikacji informacji sygnalnych przez organ należy wskazać, że analiza merytoryczna badanych spraw wykazała w szczególności błędy związane z brakiem dokumentowania w ramach wykonywanych czynności faktu weryfikacji ustanowienia pełnomocnika. Zauważono również jednostkowy przypadek braku udokumentowania i zarejestrowania w systemach informatycznych przeprowadzonych czynności sprawdzających. Pozostałe wykazane nieprawidłowości dotyczące braku poinformowania zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia, nie podjęcia zarekomendowanych czynności kończących sprawę wystąpiły incydentalnie. Odnośnie terminowości realizacji spraw związanych z obsługą informacji sygnalnych należy zauważyć, że niewątpliwie na dłuższe terminy miały wpływ występujące sytuacje kryzysowe, ograniczenia z powodu COVID-19, znaczna ilość spraw z roku poprzedniego do realizacji, przedłużanie weryfikacji spowodowane unikaniem kontaktu ze strony podatników oraz konieczność uzupełniania danych o dane uzyskane w ramach współpracy z innymi komórkami urzędu, organami. Z związku z powyższym należy ocenić działania organu pozytywnie z nieprawidłowościami. Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości jest Kierownik komórki SKA.

7. Przekazywanie informacji sygnalnych w których zawarto informacje wykraczające poza zakres właściwości rzeczowej i miejscowej Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie

Komórka SKA przekazywała w kontrolowanym okresie informacje sygnalne do innych organów podatkowych oraz innych organów.

W przypadku, gdy bezpośrednio z informacji sygnalnej wynikało, że dotyczy podmiotu będącego we właściwości miejscowej innego organu, informacja sygnalna była przekazywana bez wypełnienia arkusza analizy i rejestrowania źródła w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS.

W przypadku, gdy właściwość miejscowa podmiotu była ustalana w trakcie analizy informacji, tworzono arkusz analizy i rejestrowano źródło w module KONTROLA. Od momentu wdrożenia aplikacji ZISAR wszystkie informacje sygnalne są w nim rejestrowane, także te które dotyczą podmiotów spoza właściwości miejscowej. Przekazywanie sprawy następuje z wykorzystaniem aplikacji, bez przekazywania pocztą oryginałów dokumentów.

W wyłonionej poniżej próbie kontrolnej 9 spraw stwierdzono przypadki, w których w informacjach sygnalnych zawarto informacje o podmiotach spoza właściwości miejscowej Naczelnika Urzędu w Śremie. Kopie przedmiotowych informacji były przekazywane do właściwych organów podatkowych.

lp.	Nr sprawy z systemu Kancelaryjnego BA	Data wpływu zgłoszenia do organu	Data załatwienia sprawy	Liczba dni od wpływu do załatwienia sprawy
-----	---------------------------------------	----------------------------------	-------------------------	--

1.	(...)	16.03.2021	19.03.2021, jednocześnie przesłano pismo do zawiadamiającego do wiadomości o przekazaniu pisma zgodnie z właściwością miejscową	3 dni
2.	(...)	18.03.2021	22.03.2021	4 dni
3.	(...)	25.08.2021	03.09.2021, jednocześnie powiadomiono zawiadamiającego o przekazaniu pisma zgodnie z właściwością miejscową	9 dni
4.	(...)	29.03.2021	06.04.2021	8 dni
5.	(...)	29.03.2021	17.08.2021	141 dni – poprzedzona czynnościami analitycznymi i dokonanymi czynnościami weryfikacyjnymi przez komórkę SKP (zawiadamiający nie ujawnił swoich danych)
6.	(...)	19.01.2021	15.04.2021	86 dni – poprzedzona czynnościami analitycznymi (zawiadamiający nie ujawnił swoich danych)
7.	(...)	05.06.2021	07.06.2021	2 dni
8.	(...)	30.12.2021	16.02.2022	42 dni – poprzedzona czynnościami analitycznymi (anonim)
9.	(...)	16.04.2021	20.04.2021	4 dni – przekazano do właściwie miejscowo organu podatkowego z wykorzystaniem systemu KTI KAS

W przedmiotowej kwestii należy wskazać, że jeżeli organ podatkowy, do którego wniesiono podanie jest niewłaściwy w sprawie, powinien niezwłocznie przekazać je organowi właściwemu, zawiadamiając o tym wnoszącego podanie. W przypadku jednostki kontrolowanej na wyłonionej próbie kontrolnej termin przekazania informacji sygnałnej wynosił od 2 dni do 9 dni. W sytuacjach, gdy zdiagnozowano inną właściwość miejscową danego podmiotu wskazanego w informacji sygnałnej poprzedzoną czynnościami analitycznymi, niejednokrotnie uzupełnianą w procesie weryfikacji o dane uzyskane w ramach współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, termin ten bezsprzecznie ulegał wydłużeniu i na wyłonionej próbie kontrolnej wyniósł do 141 dni. W sytuacji, gdy były znane dane zawiadamiającego informowano go o powyższym, powiadamiając go odrębnym pismem lub informowano przesyłając jednocześnie kopię pisma przekazującego zawiadomienie do wiadomości.

Ocena częściowa – Analiza przedmiotowego zagadnienia wykazała, że kontrolowana jednostka w tym zakresie działała poprawnie i w przypadku w sytuacji, gdy organ podatkowy był niewłaściwy w sprawie przekazywał podanie niezwłocznie w terminie od 2 do 9 dni. W sytuacji, gdy były znane dane zawiadamiającego informował go o powyższym. W związku z powyższym działania Naczelnika Urzędu ocenia się pozytywnie.

II. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

W toku przedmiotowej kontroli na podstawie raportów: raport 3: raport szczegółowy o uprawnieniach z aplikacji Poltax2BH, PoltaxPlus, Tryb Kontroli i raport 10: raport o uprawnieniach i rolach użytkowników za okres 01.01.2021 do 31.12.2021 dokonano weryfikacji nadanych 2 pracownikom i kierownikowi komórki SKA uprawnień do systemów informatycznych. Uprawnienie do rejestracji źródeł kontroli KONPISM posiada tylko Kierownik komórki SKA i pracownik go zastępujący. Powyższe powoduje, że w sytuacji nieobecności kierownika komórki źródła kontroli były wprowadzane do systemu PoltaxPlus. Uprawnienia KONNADZ i KONWLA nie zostały nadane żadnemu z weryfikowanych pracowników i Kierownikowi komórki SKA. Ponadto zbadano uprawnienia do systemów informatycznych wskazanym pracownikom komórki SKA i stwierdzono, że są zgodne z realizowanymi zadaniami. Ze względu na zakres realizowanych zadań w komórce SKA tj. prowadzenie analiz, pracownikom nadano uprawnienia do różnych systemów – szersze uprawnienia nadane miał kierownik i osoba go zastępująca, w szczególności: BPS, hurtownia WHTAX, hurtownia SPR, CZM, DWP, CEKR, CRPO, JPK Lunetka, Karta 2, KTI KAS, e-Orus, TAX FREE, Zisar II, Wro –System, WAIPB, Ewidencje US, VAT Refund. Na podstawie raportu z Qasystenta z 7 października 2022 r. pracownik komórki SKA realizujący nałożone zadania poza dostępem do PoltaxPlus posiada, w szczególności dostęp do JPK Lunetka, WRO-SYSTEM, WAIPB, ZISAR II, e-ORUS, SSP, S KTI, Poltax2B Plus, SZD.

Nadane uprawnienia są zgodne z realizowanymi zadaniami.

W złożonych wyjaśnieniach ¹¹dodano, że pracownicy komórki SKA nie posiadają uprawnień do systemu EWK. Ograniczenia ilościowe spowodowały, że takie uprawnienia uzyskali pracownicy komórek SEW, SEE, którzy na bieżąco wykorzystują te system. W przypadku takiej konieczności to oni przeprowadzali weryfikację w tym systemie dla potrzeb spraw prowadzonych przez komórkę SKA.

III. Upoważnienia

Weryfikacją objęto upoważnienia udzielone przez Naczelnika Urzędu skarbowego w Śremie Kierownikowi komórki SKA oraz osobie zastępującej kierownika komórki. Podczas czynności kontrolnych zbadano aktualność danych upoważnień oraz prawidłowość wykorzystywanych upoważnień przez pracownika zatrudnionego na stanowisku starszego eksperta skarbowego jednocześnie zastępującego w czasie nieobecności kierownika komórki SKA oraz Kierownika komórki SKA. W badanej próbie analizowanych upoważnień stwierdzono, że objęci kontrolą pracownicy komórki SKA Urzędu skarbowego w Śremie posiadali stosowne upoważnienia do podpisywania korespondencji z zakresu działania komórki, która nie jest zastrzeżona dla Naczelnika, pism dotyczących przekazywania spraw według właściwości miejscowej bądź

¹¹ Wyjaśnienia z 21 października 2022 r.

rzeczowej oraz korespondencji wewnętrznej kierowanej do innych komórek organizacyjnych Urzędu. Upoważnienia zostały wydane m.in. na podstawie art. 143 § 2, pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz przepisów Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Śremie. Badane upoważnienia były aktualne. Wydając nowe upoważnienie, w treści wskazywano, upoważnienie poprzednie, które utraciło moc.

Przedmiotowe upoważnienia były ewidencjonowane w przesłanym skanie rejestru upoważnień i pełnomocnictw – w skróconym opisie zakresu upoważnienia-„Z up. Naczelnika”. Na wydruku rejestru upoważnień uwidoczniła jest data wystawienia upoważnienia oraz data utraty mocy upoważnienia, które utraciło moc.

IV. Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarze działania Urzędu objętego zakresem niniejszej kontroli

Zasady realizacji czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, określone zostały w dokumencie zatytułowanym „Procedura kontroli funkcjonalnej” stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (ze zmianami) Zgodnie z dyspozycją zawartą w § 13 „Procedur kontroli funkcjonalnej” – komórka ds. kontroli wewnętrznej w dokumentach pokontrolnych, sporządzanych w wyniku przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, zawiera ocenę kontroli funkcjonalnych, przeprowadzonych w kontrolowanej jednostce odniesieniu do obszaru objętego kontrolą wewnętrzną.

Wg procedury kontrola funkcjonalna winna być dokonywana z uwzględnieniem specyfiki zadań realizowanych przez daną komórkę organizacyjną. W komórkach organizacyjnych urzędu winien być określony podstawowy zakres i minimalna częstotliwość wykonywanych kontroli w ramach kontroli funkcjonalnej, uwzględniające zidentyfikowane ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

W 2021 r. kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu określiło priorytety kontroli funkcjonalnej do uwzględnienia w ramach wykonywania tej kontroli przez osoby zobowiązane w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego. Ustalone na 2021 r. priorytety dotyczyły tematów obarczonych najważniejszymi ryzykami, wpływającymi na osiągnięcie celów i realizację zadań. Wśród określonych priorytetów zidentyfikowano m.in.

- Terminowość prowadzenia oceny informacji w ramach analizy ryzyka wobec źródeł kontroli.
- Prawidłowość ewidencjonowania danych dotyczących kontroli i czynności sprawdzających w systemach informatycznych.

Arkusze identyfikacji/aktualizacji ryzyk za 2021 przedkładał przez Urząd Skarbowy w Śremie nie identyfikował ryzyk związanych z tematyką kontroli. Natomiast w zestawieniu ryzyk do celów/mierników ujętych w Planie działalności IAS w Poznaniu na 2021 r. sporządzone przez komórki organizacyjne Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wystąpiło ryzyko polegające na braku lub błędnym, niekompletnym, nieterminowym rejestrowaniu danych dotyczących przeprowadzonych czynności sprawdzających w systemach informatycznych (ryzyko to nie zostało ocenione przez badany Urząd). W kontrolowanym organie stwierdzono, że nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych dotyczących bezpośrednio badanego

zagadnienia. Jak uzasadniano w złożonych wyjaśnieniach¹², z uwagi na fakt, iż w kontrolowanym obszarze zdania realizowane były w przeważającym zakresie przez Kierownika komórki SKA lub pod jego bezpośrednim nadzorem, a także podlegały akceptacji przez Naczelnika Urzędu lub Zastępcę Naczelnika działania te nie zostały uwzględnione w okresowych kontrolach funkcjonalnych.

W kontekście powyższego należy podkreślić, że w odniesieniu do stwierdzonych błędów zastosowanie kontroli funkcjonalnej jako narzędzia nadzoru pozwoliłoby na ich ewentualne wyeliminowanie.

Z zakresem prowadzonej kontroli związane były następujące cele:

- ❖ Poprawa skuteczności i efektywności działania pionu kontroli KAS (wartość planowana na koniec 2021 roku $\geq 2,4$ mln. zł)

Ze sprawozdania z wykonania Planu pracy Urzędu Skarbowego w Śremie z 31 grudnia 2021 roku wynika, że :

- ❖ Cel- poprawa skuteczności i efektywności działania pionu kontroli KAS, mierzony efektywnością realizacji czynności sprawdzających, został osiągnięty – wartość osiągnięta 3,24 mln. zł.

Wszystkie Plany pracy Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie zostały zatwierdzone poprzez złożenie podpisu przez Naczelnika Urzędu.

V. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

W trakcie kontroli na podstawie książki kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne. Przedmiotowa kontrola została zarejestrowana pod nr 1/2022 r. w książce kontroli kontrolowanego organu podatkowego.

VI. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie znajdowała się informacja dotycząca składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków. Przesłany 27 października 2022 r. skan przedmiotowej tablicy ogłoszeń zawiera aktualne publikatory powołanych przepisów stanowiących podstawę do rozpatrywania skarg i wniosków.

Ocena skontrolowanego przedmiotu kontroli – pozytywna z nieprawidłowościami.

Podsumowując, w kontrolowanym zakresie stwierdzono:

Nieprawidłowości:

1. W jednym przypadku nie podjęto zarekomendowanych czynności kończących sprawę wskazanych w Informacji zwrotnej o podjętych działaniach oraz ich wynikach („informacji zwrotnej do KTI KAS”) – nie podjęto postępowania dowodowego w celu uchylenia nadanego numeru NIP spółce.

¹² Wyjaśnienia z 4 października 2022 r.

2. W dwóch przypadkach stwierdzono, że organ podatkowy nie przekazał informacji zwrotnej zawiadamiającemu o przyjęciu pisemnej informacji sygnałnej dysponując jego danymi adresowymi lub kontaktowymi.
3. W jednej sprawie podjęte w ramach czynności sprawdzających działania organu podatkowego w zakresie uznania prawdziwości zgłoszonych danych adresowych podmiotu nie zostały udokumentowane w myśl art. 172 i art. 177 Ordynacji podatkowej oraz ich nie zarejestrowano w dostępnych systemach informatycznych.

Uchybienia:

1. Brak udokumentowania faktu, weryfikacji ustanowienia pełnomocnictwa w ramach wykonywanych czynności, w tym czynności sprawdzających związanych z badaniem informacji sygnałnych.
2. Brak uaktualnienia obowiązującej wewnętrznej procedury postępowania w sprawie analizy i weryfikacji wewnętrznych i zewnętrznych źródeł kontroli, typowania podmiotów do kontroli oraz planowania kontroli podatkowej w związku z uruchomieniem produkcyjnym systemu ZISAR przy pomocy którego obsługuje się szeroki katalog realizowanych zadań.
3. W kontrolowanym okresie nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej obejmującej zagadnienie prawidłowości obsługi informacji sygnałnych w Urzędzie.
4. Niepoprawnie wprowadzono źródła kontroli do modułu KONTROLA systemu POLTAXPLUS. Działano niezgodnie z podręcznikiem użytkownika aplikacji POLTAX KONTROLA.

[dowód: akta sprawy pozycja 13 SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Śremie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dążyć do szybkiego załatwienia spraw w świetle postanowień art. 125 ustawy Ordynacja podatkowa. W przypadkach wymagających współpracy z innymi komórkami, niezwłocznie podejmować czynności celem ostatecznego zakończenia sprawy. 2. Powiadamiać niezwłocznie zawiadamiającego o przyjęciu zgłoszenia, z uwzględnieniem tajemnic ustawowo chronionych, w tym tajemnicy skarbowej określonej w Dziale VII, ustawy Ordynacja podatkowa. Powyższe pozwoli na wyeliminowanie w sytuacji skutkujących zarzutami dotyczącymi bezczynności organu podatkowego. 3. Dokumentować każdą czynność sprawdzającą sporządzoną adnotacją służbową lub protokołem z uwzględnieniem zapisów art. 172 § 1 i art. 177 § 1 Ordynacji podatkowej oraz rejestrować w systemie ZISAR PLUS. 4. Stosownie do treści art. 145 § 2 w związku z art. 138d ustawy Ordynacja podatkowa,

w przypadku ustanowienia pełnomocnika kontakt z podatnikiem powinien się odbywać za pośrednictwem pełnomocnika. W każdym przypadku nawiązania kontaktu z osobą reprezentującą interesy podatnika należy sprawdzić, czy osoba ta legitymuje się stosownym pełnomocnictwem do działania w imieniu podatnika – np. pełnomocnictwem ogólnym w Centralnym Rejestrze Pełnomocnictw Ogólnych (CRPO) bądź pełnomocnictwem szczególnym złożonym do akt sprawy.

5. Uaktualnić zapisy obowiązującej wewnętrznej procedury postępowania w sprawie analizy i weryfikacji wewnętrznych i zewnętrznych źródeł kontroli, typowania podmiotów do kontroli oraz planowania kontroli podatkowej w związku z uruchomieniem produkcyjnym systemu ZISAR przy pomocy którego obsługuje się szeroki katalog realizowanych zadań.
6. W ramach wykonywania kontroli funkcjonalnej uwzględniać priorytety kontroli funkcjonalnej określone na dany rok przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz stosować zasady realizacji czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych, określonych w „Procedurze kontroli funkcjonalnej” stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (ze zm.).
7. Odstąpiono od wydania zaleceń w zakresie nieprawidłowego wprowadzania źródeł kontroli w module KONTROLA systemu POLTAXPLUS w związku zaprzestaniem ich rejestrowania i wdrożeniem produkcyjnym systemu ZISAR.
8. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

–

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Marek Pospieski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

1. Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Wydział Kontroli Podatkowej, Kontroli Celno-Skarbowej i Nadzoru nad Czynnościami Sprawdzającymi oraz Zarządzania Ryzykiem (ICK)
6. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)